

Factsheet Ecologische (voor)toets

Algemeen

Als de AERIUS-berekening aantoont dat een project leidt tot tijdelijke en/of zeer geringe stikstofdepositie op een door stikstof overbelast Natura 2000-gebied, kan het soms toch zo zijn dat significante effecten via een ecologische voortoets kunnen worden uitgesloten. Hierbij wordt rekening gehouden met de staat van instandhouding van de betrokken habitattypen. Als er sprake is van stikstofdepositie op reeds overbelaste natuur zal een voortoets in de meeste gevallen niet voldoende zijn omdat effecten niet bij voorbaat kunnen worden uitgesloten. In die gevallen is veelal ook sprake van een vergunningplicht.

Wat houdt een ecologische voortoets in?

In een ecologische voortoets wordt een specifieke onderbouwing gegeven waarin staat aangegeven waarom stikstofdepositie geen significante gevolgen heeft op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Een ecologische voortoets is een mogelijkheid voor activiteiten die alleen zorgen voor stikstofdepositie op hectares (hexagonen) van een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied waarvan de kritische depositiewaarde (KDW) niet wordt overschreden en ook geen sprake is van een naderende overbelasting (vanaf 70 mol/ha/jr onder de KDW). Boven de KDW bestaat het risico dat de stikstofdepositie de kwaliteit van het habitattypen en leefgebied aantast en dat wordt in de huidige rechtsspraak als een significant effect gezien. Komt de stikstofdepositie alleen terecht op habitattypen waarvoor de KDW nog niet is overschreden? Dan kan met een ecologische voortoets worden onderbouwd dat significante gevolgen van stikstofdepositie zijn uitgesloten.

Als er sprake is van stikstofdepositie op reeds overbelaste natuur (waar de KDW is overschreden of bij naderende overbelasting) zal een ecologische voortoets in de meeste gevallen niet voldoende zijn, omdat effecten vanwege het overschrijden van de KDW niet bij voorbaat kunnen worden uitgesloten. De activiteit zal in dat geval niet zonder vergunning kunnen worden uitgevoerd.

Als de stikstofdepositie heel laag en tijdelijk is, dan kan bekeken worden of een ecologische toets mogelijk uitkomst kan bieden. In dat geval wordt uitgegaan van een vergunningplicht. In de toets zal bekeken kunnen worden of in het specifieke geval onderbouwd kan worden dat significante gevolgen zijn uit te sluiten. Er zijn geen algemene richtlijnen te geven wanneer dat het geval is, omdat het verschillend kan zijn per habitattypen, per situatie, de omstandigheden van het geval, de periode waarin het project wordt uitgevoerd en andere omstandigheden. Per situatie moet onderbouwd worden waarom al dan niet sprake is van significante gevolgen. Daarbij moet ook aandacht worden besteed aan mogelijke cumulatie.

In welke situaties is het in ieder geval zinvol om een ecologische voortoets op te (laten) stellen ?

Er zijn drie mogelijke situaties waarbij een ecologische voortoets uitsluitend kan geven:

- a. Bij tijdelijke stikstofneerslag alleen op een Natura 2000-gebied waarbij er geen sprake is van een naderende overbelasting van stikstofdepositie (vanaf 70 mol/ha/jr onder de KDW).
- b. Bij tijdelijke stikstofneerslag, ook op een Natura 2000-gebied waarbij er wel sprake is van een naderende overbelasting van stikstofdepositie (vanaf 70 mol/ha/jr onder de KDW).

- c. Bij permanente stikstofneerslag alleen op een Natura 2000-gebied waarbij er geen sprake is van een naderende overbelasting van stikstofdepositie (vanaf 70 mol/ha/jr onder de KDW).

Tijdelijke stikstofneerslag kan met name spelen in de aanlegfase van een project. Vaak is er dan sprake van een tijdelijke activiteit.

Situatie A en C

Wordt in de ecologische voortoets onderbouwd dat een (kleine, tijdelijke of permanente) overschrijding geen significante gevolgen heeft op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden (situaties A en C) omdat de KDW nog niet is overschreden? Dan is geen vergunning en geen beoordeling door de ODNHN nodig.

Situatie B

Bij situatie B is wel sprake van een vergunningplicht. In dat geval kan nog bekeken worden of er andere inhoudelijke/ecologische argumenten zijn om te onderbouwen dat er geen significante gevolgen zijn, maar daar zijn geen algemene richtlijnen voor te geven. Die onderbouwing zal gevalsspecifiek en gebiedsspecifiek moeten worden gemaakt. In dit geval moet er een aanvraag vergunning Wet natuurbescherming gebiedsbescherming bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord worden ingediend

(https://www.odnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Gebiedsbescherming).